

kintettel katonai segítséget kért. Este kilenc óra lehetett, amikor három század lovasság és egy fél zászlóalj gyalogság jelent meg a zavargás helyén. A katonaság láttára a tömeg oszladozni kezdett, úgy hogy tizenegy órára csend és nyugalom vonult a városra.

A rendőrkapitányságon a kiküldött biztos jelentést tett arról, hogy a tömeget a budapesti szociáldemokrata központi kiküldött szónoka, Kondor Bernát igazgatta fel. A rendőrség Kondor Bernátot este az egyik kávéházban megtalálta. Innen a rendőrségre vitték, ahol több óráig tartó vallatás után letartóztatták. A szocialista pártvezér előtt a reggeli órákban hirdették ki az előzetes letartóztatást lázítás miatt. Kedden reggel kilenc órákor Kondor Bernátot átkísérték a királyi ügyészségre. A nagyvárad munkásság elkeseredése a letartóztatott pártvezér miatt igen nagy, a zavargások valószínűleg megújulnak, a rendőrség, csendőrség és a katonaság összpontosítva van a városban.

KOLOZSVÁR ÉS KASSA.

Kolozsvárról jelentik: Tegnap este hét órára a kolozsvári szociáldemokrata párt vezetősége a Mátyás- király- térre népgyűlést hívott egybe, amelyen körülbelül négyezer ember vett részt. A munkásság a népgyűlés befejezte után, dacára annak, hogy a rendőrség a felvonulást nem engedélyezte, végigvonult az Unio- utcán, majd innen az Arany János- utcába ment be, ahol a vármegyeháza van. Az itt elterülő uttestet most aszfaltozzák és így hatalmas bazaltkövek feküdtek az uttest szélén.

A munkások felszedegették a köveket és beverték a megyeháza ablakait. Innen tüntetve, ábecugolva a Szentgyörgy- térre mentek, majd a Jókai- utcába, amelynek összes gázlámpáit beverték. Lidács György dr. rendőrfogalmazó újabb rendőrszakasz kirendelését kérte a főkapitányságtól, ami meg is történt. Két század lovas és gyalogrendőr vonult ki a tüntetés színhelyére és rövid néhány percig tartó attack után szétverte a tüntetőket. Kilenc órákor az utcák kihaltak lettek.

Kassáról jelentik: A kassai 48-as párt és a szociáldemokrata párt tegnap népgyűlést tartott a Salkház- szállóban. Este a városban zavargások törtek ki. A Kossuth Lajos- utcán körülbelül 5000 ember vonult végig. A rendőrség a tömeget felszólította, hogy oszoljon. A tömeg fenyegető magatartást tanúsított, mire a rendőrség karhatalommal oszlatta szét a zavargókat. Több előállítás történt. Az előállítottak ellen izgatás és hatóság elleni erőszak miatt inditanak eljárás.

A rendőrfőkapitányságon attól tartanak, hogy a zavargások megismétlődnek, a miért is a főkapitány kérésére a katonai parancsnokság katonai készenlétet rendelt ki.

Tisza István gróf bécsi audienciája.

— Egy munkapárti képviselő nyilatkozata. —

(Saját tudósítónktól.) A nemzeti munkapárt egy tagja tudósítónknak a képviselőház mai ülése után a következőket mondotta:

— Régi harcosa vagyok a magyar politikának, csekély megszakítással két évtized óta foglalok helyet a magyar parlamentben, de elmondhatom, hogy soha politikai pályám alatt először reám olyan hatást nem gyakorolt, mint Tisza István mai beszéde. Egész lelkemben meg voltam rendülve és láttam, hogy hasonló mélységes megilletődés fogta el mindazokat, akik körülöttem ültek úgy képzelem, hogy az apostolok beszélhettek olyan szent fanatizmussal, aminővel ma Tisza beszélt. Nem tudom, hogy olvasva milyen hatást fog kiváltani, amit elmondott, de azt tudom, hogy mi, akik a szavát hallot-

tuk, teljesen az ő nagy és szent hitének és bizodalmanak büvkörébe voltunk vonva. Gyönyörű és lélekemelő dolog volt érezni azt, hogy az ékesszólás hatalmával, mint csepegteti bele a több száz főnyi hallgatóság lelkébe egy nagy egyéniség, egy nagy elme s egy nagy lélek a maga törhetetlen meggyőződését.

Tisza István politikájáról lehetnek a vélemények eltérők, az iránt azonban az ország minden egyes polgára tisztában lehet, hogy ezt a férfit egyéni érdek nem vezeti, hanem a nehéz hivatása betöltéséhez szükséges óriási lelkierőt nemzetének és fájának igaz és nagy szeretete adja meg neki.

A magyar parlamentben elhangozhatott már-szebb szónoklat, hallhattunk költőbb szárnyalású beszédet, — Tisza mai beszédéhez hasonló hatással azonban a magyar képviselőházban még senki sem beszélt.

Lapunk más helyén közöljük, hogy Károlyi Mihály grófot magához hívatta Andrassy Gyula gróf, kinek lakásán negyedóráig tárgyaltak. Feltétlenül megbízható forrásból jelenthetjük, hogy Andrassy gróf azért hívatta magához Károlyit, hogy közölje vele a király üzenetét. Az üzenetet Lukács László miniszterelnök adta át Andrassy Gyulának. Kívánja a király a véderőjavaslatnak minél előbb való elintézését. Tovább nem várhatunk ezzel a kérdéssel, hanem azonnal tető alá kell hozni, — üzeni a magyar király. S megjegyzi, hogy elvárja, miszerint uralkodásának utolsó évét nem fogják elkeseríteni. Majd újra megjegyezte öfelsege, amit Khuen-Héderváry rezolúciója idején tett, hogy tudniillik: kész a trónról lemondani, ha ellenállásra talál.

Budapesten, a beavatottak között a szenzáció erejével hatott a királyi üzenet.

A Ház ma megszavazta a házszabályok módosításáról szóló javaslatot. Ezzel le is tárgyalta mindazokat a javaslatokat, melyeket az elnapolás előtt a kormány tető alá akart juttatni. Hátra van még az ujoncjutalék megajánlásáról szóló törvényjavaslat, amelyet a jövő héten fognak elintézni, amikor már a véderőreformot a főrendiház is megszavazza.

A Ház munkájának befejezésével Tisza István gróf elnök, Jankovich Béla és Beöthy Pál alelnökök ma délután, Bécsbe utaztak, hogy holnap délelőtt együttes kihallgatáson jelenjenek meg a király előtt s mint a Ház elnöksége bemutatkoznak és tisztelegjenek.

A kormány azért napolta el ma egy hétre a képviselőházat, hogy ezidő alatt Ausztriában — valószínűleg a 14. szakasz segítségével — életbeléptessék a véderőjavaslatokat. Mihelyt elintézi az osztrák kormány ezt a neki egy kézmőzdulataiba kerülő aktust, — idehaza a főrendiház elé kerülnek a véderőjavaslatok. Nyomban ezután berekesztik a parlamenti ülőszakot és királyi kéziratral megnyitják az ujat. Minthogy az ellenzék ebben a parlamenti ügybe se vesz részt, a munkapárt újra megválasztja a Ház régi funkcionáriusait. Alelnökök és jegyzők a mostaniak maradnak. Azután az idej ujoncjavaslatot terjesztik elő, amelynek meg-

szavazása — az ellenzék távollétében — egy ülésen sikerül. Ekkor már a szigorított házszabályok lesznek érvényben. Az ujoncok megszavazása után a Házat királyi kéziratral három hónapra elnapolják.

Merénylet készül a parlament ellen.

— Elloptak harminc kiló dinamitot. —

(Saját tudósítónktól.) Jelentőségében szinte elképzelhetetlen hírről értesít bennünket a budapesti tudósítónk. Egy fővárosi dinamitgyárban harminc kiló dinamitot loptak. Hétfőn délután fedezték föl a dinamitlopást, amely óriási ijedelmet keltett. A gyár igazgatósága az esetről nyomban értesítette Boda Dezső dr főkapitányt és a térparancsnokságot. A miniszterium is tudomást szerzett a dinamitlopásról és azonnal elrendelte, hogy a középületeket, de különösen a parlamentet megkettőzött katonaság és csendőrség őrizze. A parlament őrizetére a mostanában rendes őrséghez még két és fél zászlóalj katonaságot és csendőrséget rendeltek ki.

Tudósítónk előkelő katonai körökből szerezte az értesülést. Olyan forrásból, amely föltétlenül megbízható. A hírt gondosan titkolják, nehogy még jobban megfélemlítsék az utóbbi napok izgalmaiktól amugy is reszkető lakosságot. Az óvintézkedéseket is a legnagyobb titokban tartják.

Föltétlenül megbízható forrásból értesülünk, hogy a dinamitrablók föl akarják robbantani a képviselőházat. A rendőrség nyomozása is ezt állapította meg. Néhány fanatikus és őrijongó izgató szövetkezett a dinamitgyár munkásaival és így sikerült harminc kiló dinamitot észrevétlenül elcsempészni. A rendőrség a gyár minden munkását őrizetben tartja és egész nap tartanak a kihallgatások.

A keddi lapok megírták, hogy hétfőn délután kilenc század katonaság feltűzött szuronnyal állta útját a parlamentből kitiltott ellenzéki képviselőknek. Ez a szokatlanul nagy katonai kirendeltség azonban nem a harminc és egynéhány kitiltott ellenzéki képviselő visszatartására irányult. Erre a munkára a rendőrség is alkalmas, amely szintén nagy tömegben szállta meg a parlamentet. A kilenc század katonaságot a dinamitgyár igazgatóságának az értesítésére rendelték a képviselőház őrizetére.

A budapesti kiegészített helyőrség a csendőrséggel együtt teljes készenléten várja az eseményeket. Kormánykörökben mérhetetlen az izgalom. A legerélyesebb nyomozásra utasították a rendőrséget, amelynek valószínűleg már a legközelebbi órákban eredménye lesz.